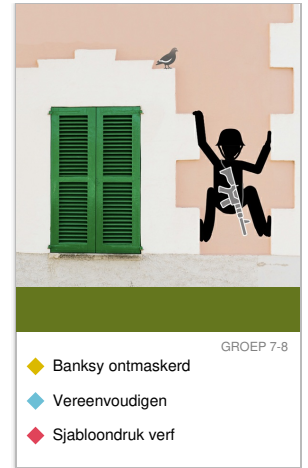

Banksy ontmaskerd

Banksy is een kunstenaar die over de hele wereld in het geheim graffiti op muren plaatst. De muurschilderingen hebben vaak een politieke boodschap, maar zijn ook grappig. Wie Banksy precies is, weet (bijna) niemand. Lukt het Storm, Jimi, Juul en Lara om Banksy te ontmaskeren?

Deze opdracht sluit aan bij KBW 2025 met het boek 'Banksy ontmaskerd' van Manon Berns, maar is ook zonder boek te geven.

Opdracht: Maak een drukwerk als ontwerp voor een muurschildering met een (politieke) boodschap.

Doelen

- ◆ Met deze opdracht kun je aansluiten bij **kerndoel 9**: leerlingen krijgen plezier in het lezen van voor hen bestemde verhalen, **kerndoel 34**: oorzaken van conflicten, tegenstellingen in belangen, opvattingen en gevoelens en inleven in gevoelens, wensen en opvattingen van anderen, **kerndoel 36**: taken en werkwijze van de politie, **kerndoel 39**: verstoring van het evenwicht in de wereld.
- ◆ De leerling kan figuratieve, en non-figuratieve of abstracte vormen herkennen in een afbeelding en weet wat vereenvoudigen of stileren betekent. De leerling kan figuratieve, non-figuratieve en gestileerde vormen toepassen in een werkstuk.
- ◆ De leerling kan vormen uit een vel papier knippen zodat een sjabloon ontstaat en met verf tamponneren voor een afdruk.
- ◆ De leerling kan informatie (afbeeldingen en begrippen) verzamelen die passen bij het onderwerp en kan met een schets een combinatie maken tussen een willekeurig gekozen afbeelding en begrip.

Materiaal

Je hebt nodig voor sjabloondruk verf:

- stevig tekenpapier
- potlood
- schaar
- evt. afbreekmesje
- tamponneerkwast
- acrylverf, diverse kleuren
- stukje karton of palet
- kranten als onderlegger

Je hebt nodig voor onderzoek:

- afbeeldingen die passen bij het onderwerp, door leerling zelf gezocht
- kleine velletjes papier, A6 formaat
- potlood of pen
- (kopieer)papier

Bijzonderheden:

- Combineer je de opdracht met het lezen van het boek, zorg er dan voor dat je al een aardig stuk gevorderd bent in het verhaal voordat je met de opdracht begint.
- Print de vragenlijst uit de bijlage.
- Print de foto's van muren op A3-formaat. Ze kunnen die als achtergrond gebruiken. Je kunt de leerlingen ook zelf een foto laten maken en printen van een interessante locatie in hun eigen omgeving.

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Wat zie je?
 - Wat is graffiti? [Graffiti is een verzamelnaam voor afbeeldingen of teksten die op straat of op een min meer openbare plaats zijn aangebracht.
 - Op welke manieren wordt graffiti aangebracht? [Verf, spuitbus, stift, uit de hand of met een sjabloon. Het moet snel gebeuren, want graffiti aanbrengen is verboden].
 - Met welke techniek zouden deze twee muurschilderingen gemaakt zijn? Waaraan kun je dat zien? [Links met sjabloon (stencil). Dat zie je aan de donkere egale vormen met weinig details. Rechts met spuitbus uit de hand. Dat zie je aan de vele lijnen, de variatie in lijnen van dik naar dun, variatie in dekking: soms dik, soms dun].
 - Waarom is graffiti verboden? [Graffiti wordt aangebracht op bouwwerken, openbaar vervoer, straatmeubilair dat van de overheid of van iemand anders is. Het aanbrengen is volgens de wet een daad van vandalisme. Je maakt iets dat niet van jou is kapot. De politie maakt proces verbaal op]. Kun je voordelen bedenken van graffiti? [Het is een goede plek voor een boodschap want veel mensen kunnen het zien, mensen die niet naar het museum gaan kunnen het zien, het is mooi, maakt de straat minder saai, juist het verbod, maakt het bericht krachtig, het gaat namelijk om protest en aandacht voor iets belangrijks, nog anders].
 - Wanneer mag graffiti wel? [Op plaatsen die hier speciaal voor aangewezen zijn, als je toestemming krijgt om het op het eigendom van iemand anders te plaatsen].
 - Bespreek klassikaal of in groepjes 4 werken van Banksy. Gebruik hiervoor de vragen uit de bijlage. Leerlingen mogen ook zelf werken van Banksy hiervoor aandragen.
4. Bespreek de opdracht.

Onderzoeken

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door eerst begrippenkaartjes te maken en afbeeldingen te verzamelen. Daarna trekken ze willekeurig twee kaartjes en maken een schets waarin ze worden gecombineerd. Dit herhalen ze een paar keer.
3. Gebruik eventueel de bouwsteen onderzoek. Toon het filmpje, leg zelf uit of herhaal kort de informatie.
4. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Over welk onderwerp wil jij een boodschap maken? Welke begrippen en afbeeldingen horen daarbij?
 - Welk van je schetsen vind je tot nu toe het beste? Kun je daar een variant voor bedenken?
5. Houd eventueel aan het eind van het onderzoek een tussentijdse beschouwing; in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de nabeschouwsingsvragen onderzoek gebruiken.

Uitvoeren

1. Wanneer er voldoende ideeën zijn bedacht, wordt een van de schetsen uitgewerkt.
2. Leg de werkwijze sjabloondruk verf uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.
 - Welke details moet je zeker behouden zodat de vorm nog herkenbaar is?
 - Welke details kun je weglaten zonder de herkenbaarheid te verliezen?
 - Ik zie dat je afdruk heel licht/donker is. Hoe kun je hem donkerder/lichter maken?
 - Jouw afdrukken zijn heel strak. Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?

Evalueren

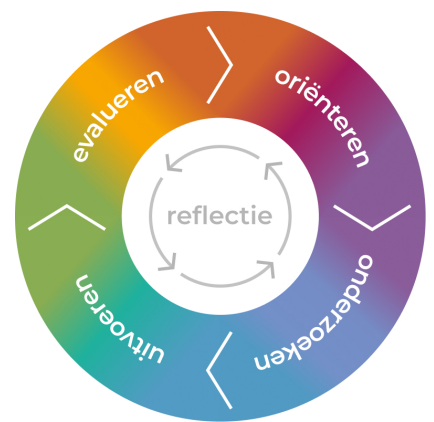
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Besprek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welke graffiti past bij elkaar, als je naar de politieke boodschap kijkt? Waaraan kun je dat zien?
Bij welke graffiti is, net als bij Banksy, goed gebruik gemaakt van dat wat al aanwezig is in? Leg eens uit.
- ◆ Wijs een aantal afbeeldingen aan en laat een leerling ze op volgorde leggen van figuratief naar non-figuratief. Waarom heb je voor deze volgorde gekozen?
Herhaal dit een aantal keer.
- ◆ In welk werk zijn de afdrucken heel strak? Hoe komt dat?
In welk werk zijn meerdere afdrucken over elkaar geplaatst? Wat is daarvan het effect?
Wijs eens een werkstuk aan waarin heel veel verschillende sjablonen zijn gebruikt. Wat vind je daarvan?
- ◆ Leg zowel de werkstukken als het vooraf verzamelde materiaal neer.
Wie kan een afbeelding van het verzamelde materiaal koppelen aan een werkstuk? Leg eens uit?
Waarom denk je dat de maker door die afbeelding is geïnspireerd?
In welk werkstuk zie je duidelijk een combinatie van het verzamelde materiaal terug? Leg eens uit.

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

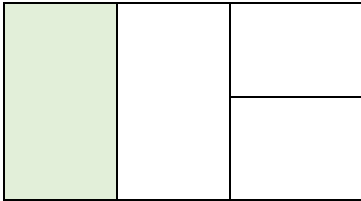
Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

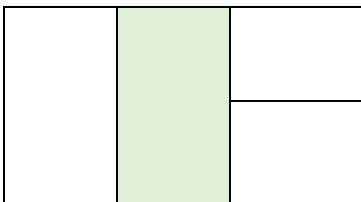
- Sjabloondruk
- Schilderen met dekkende verf
- Tekenen met viltstift

Bijlage: Banksy ontmaskerd

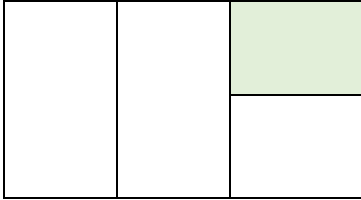
Bespreek per afbeelding de vragen 1 tot en met 3. Beantwoord daarna vraag 4 die over alle vier de afbeeldingen gaat.

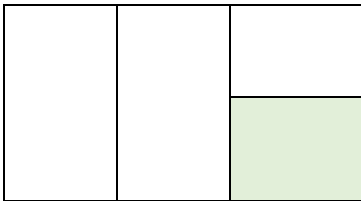
1. Wat zie je, wat valt je op?
2. Welke boodschap wordt er met het beeld verteld?
3. Wat kun je zeggen over de plaats van de graffiti?

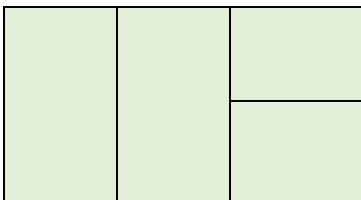
1. Wat zie je, wat valt je op?
2. Welke boodschap wordt er met het beeld verteld?
3. Wat kun je zeggen over de plaats van de graffiti?

1. Wat zie je, wat valt je op?
2. Welke boodschap wordt er met het beeld verteld?
3. Wat kun je zeggen over de plaats van de graffiti?

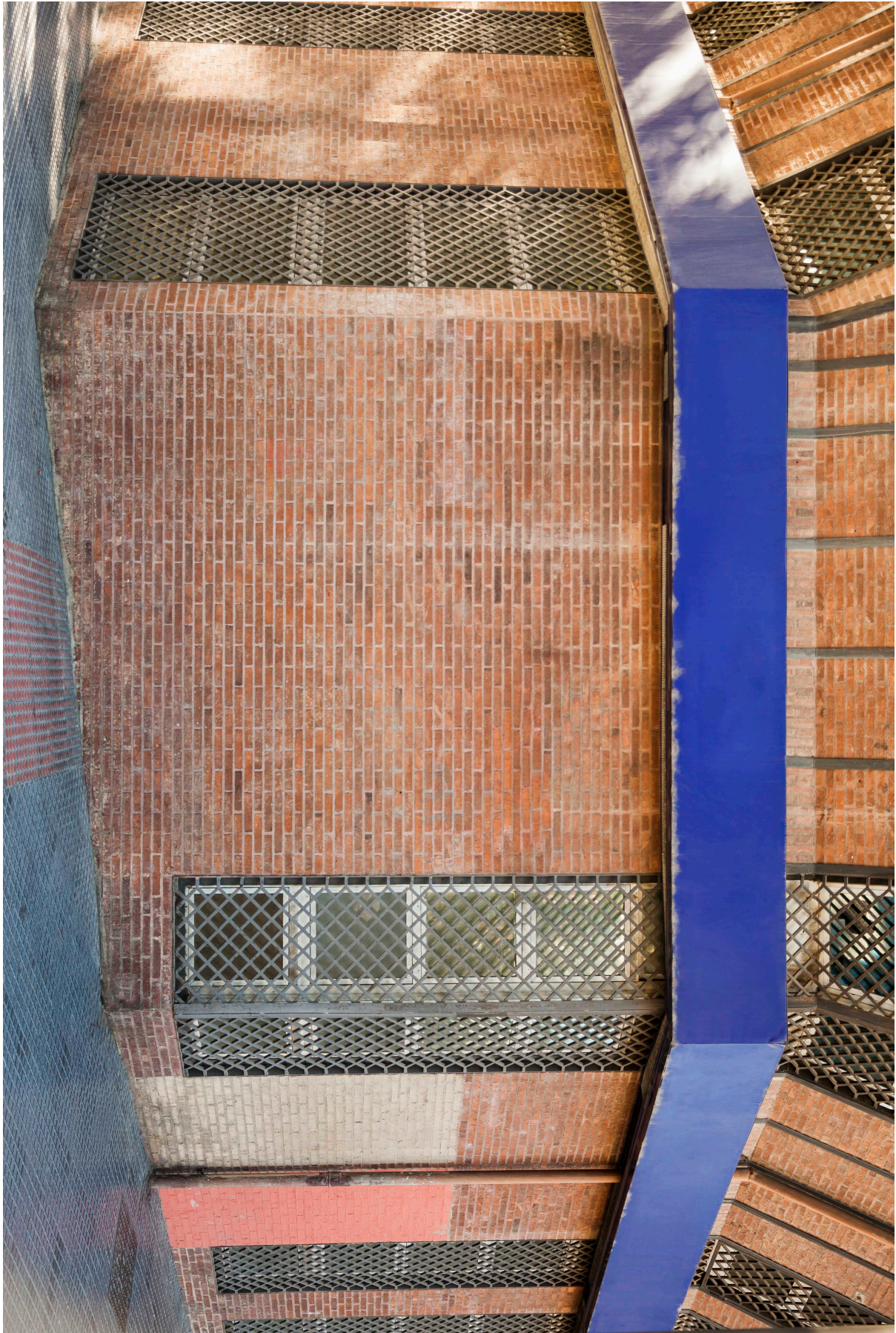
1. Wat zie je, wat valt je op?
2. Welke boodschap wordt er met het beeld verteld?
3. Wat kun je zeggen over de plaats van de graffiti?

4. Welke graffiti spreekt jou het meeste aan en waarom?

Lesbeschrijving uit de methode Creëer en Leer/beeldend - Copyright 2025

Lesbeschrijving uit de methode Creëer en Leer/beeldend - Copyright 2025

